

Pat en Linda Parelli

EÉN MET JE PAARD

Een échte eenheid vormen met je paard is ongetwijfeld de droom van veel paardenliefhebbers. Misschien nog meer motiverend dan bekens winnen of records verbreken, is het gevoel dat je paard een echte partner is, dat je paard blindelings vertrouwen in jou heeft en je ziet als aangenaam gezelschap om bij te vertoeven. Het is geen onbereikbare droom, als je Pat en Linda Parelli mag geloven. Via het Parelli Natural Horse-Man-Ship (PNH) programma kun je de natuurlijke leider van je paard worden en samen veel plezier beleven.

TEKST: KIM MOEYERSOMS • FOTOGRAFIE: IVAN DELEUS

In 1982 gaf de jonge Pat Parelli, een typisch Amerikaanse cowboy die al een heuse rodeocarrière achter de rug had, zijn eerste trainingsclinic in de Verenigde Staten. Vijfentwintig jaar later is hij samen met zijn vrouw Linda, de bezieler van het meest invloedrijke horsemanshipprogramma ter wereld. Dankzij twee opleidingscentra (één in Colorado en één in Florida), zowat honderd twintig instructeurs en een gigantische collectie studiemateriaal, slagen wereldwijd duizenden paardenliefhebbers

erin succesvol te zijn met hun paard, op alle niveaus en in alle hippische disciplines. PNH is in eerste instantie namelijk vooral training voor de mens, niet voor het paard.

Oude leermeesters

Ooit was het anders, toen Pat zich gespecialiseerd had in het hertrainen van moeilijke paarden. Met behulp van oude leermeesters voor wie het paard centraal stond (zoals Troy Henry bijvoorbeeld) slaagde Pat Parelli erin zijn eigen natuurlijke talent

voor de omgang met paarden ten volle te ontplooien. Het stoorde hem echter dat de door hem getrainde paarden dikwijls opnieuw terugkwamen, en wel met dezelfde problemen als voorheen. Gaandeweg ontdeed hij dat het trainen van paardeneigenaren of ruiters zo mogelijk meer impact had, dan het trainen van de paarden zelf. Aldus begon Pats missie om voor andere mensen te verklaren wat voor hem zelf bijna 'natuurlijk' kwam. En verklaren niet alleen, hij zou andere paardenliefhebbers ook de

“Pat zorgt voor de inspiratie en Linda voor de informatie”

sleutel tot het hippisch succes aanreiken. Het ‘grondwerk’ werd indertijd aan de Amerikaanse westkust al wel gebruikt bij het zadelmak maken, maar verder kwam het toch meestal neer op: “Vang je paard, zadel hem, stijf op en rijd!” Parelli had echter ondervonden dat paarden onder elkaar een bepaalde manier van communiceren hadden, die hij voor zijn leerlingen catalogeerde onder de noemer ‘Seven Games’ ofwel de zeven spelletjes. Wie ooit al van Parelli gehoord heeft, zal dit ongetwijfeld bekend in de oren klinken. Net zoals de typische ‘carrot stick’, een onbuigzame oranjekleurige stok, die voor Pat het evenwicht symboliseert tussen de zweep en de wortel: te zacht zijn is niet goed, te hard zijn evenmin. In het Engels zegt men: love, language en leadership, wat vrij vertaald zoveel betekent als leiderschap, communicatie en bovenal werken aan je relatie met je paard.

Goed, beter, best...

Eén van de PNH-stelregels is: goed, beter, best. Zorg dat je goed beter wordt, en je beter best. In dit opzicht is Pat Parelli een lichtend voorbeeld voor zijn ‘volgelingen’. Wie de man al een tijdje in de gaten houdt, kan zonder de minste twijfel vaststellen hoezeer hij zelf geëvolueerd en verbeterd is (en zijn paarden met hem!). Ook Linda Parelli is jaar in jaar uit blijven groeien, van de wanhopige klassieke amazone die haar ‘probleempaard beter zou verkopen en in

Australië redding vond bij een cowboy’, tot de inspirerende paardenvrouw die ze nu geworden is.

Kortom, Pat en Linda Parelli vormen zo een winnende combinatie: simplistisch uitgedrukt zorgt Pat voor de inspiratie en Linda voor de informatie. Het is Linda’s talent om Pats kennis en ervaring over te brengen op alle paardenliefhebbers wereldwijd. Linda heeft ook inhoudelijk haar eigen stempel gedrukt op het Parelli-programma. Onder meer door haar stokpaardje ‘Fluidity’, het concept waardoor je als ruiter effectief één kunt worden met je paard. Dat ook Linda een rolmodel is, een sterke vrouw die haar plaats naast Pat dubbel en dik verdient heeft, bleek eens te meer op de eerste Parelli International Horsemanship Celebration in Birmingham (GB), waar zij na haar adembenemende demo met haar paard Remmer, een minutenlange staande ovatie in ontvangst mocht nemen.

Horsenality

Al wie in zijn leven meer dan één paard gehad of gereden heeft, weet wel dat het ene paard het andere niet is: qua karaktereigenschappen, en dus ook qua motivatie. Na al die jaren en waarschijnlijk duizenden paarden later, slaagde Linda erin om op een duidelijke, gestructureerde manier te visualiseren wat Pat eigenlijk onbewust doet, namelijk elk paard waarmee hij werkt ‘lezen’ en zijn aanpak daarop afstemmen. Want sommige veelvoorkomende reacties

bij paarden (zoals wegspringen, of bijvoorbeeld niet meer vooruit willen, om maar iets te noemen) kunnen dan wel op het eerste zicht hetzelfde lijken, maar soms zijn het uitingen met een totaal verschillende achtergrond. Om dit alles voor de doorsnee paardenliefhebber verstaanbaar te maken, ontwierp Linda het revolutionaire Horsenality-profiel. Het model bestaat uit twee assen, met telkens een aantal typische karaktereigenschappen aan elke kant. Zo heb je om te beginnen extroverte en introverte paarden. De extroverte zijn die paarden die liever bewegen dan stilstaan, ze zijn snel en hebben over het algemeen veel energie. Het andere uiterste zijn de introverte paarden: zij hebben net de neiging om te stoppen, zijn meestal traag en ze hebben een laag energiepeil. Verder bevat het Horsenality-model het onderscheid ‘left brain’ en ‘right brain’, een nogal omstrede terminologie voor iets wat ook weer heel duidelijk is bij verschillende typen paarden. Paarden die volgens het Parelli-profiel meer gebruik maken van hun linkerhersenhelft zijn meestal dominant, onbezorgd, nieuwsgierig en hebben veel vertrouwen. Daartegenover staan de paarden die nerveus en angstig zijn, vaak schrikken, weinig zelfvertrouwen hebben en vaak defensief worden. Linda goot al deze typische karaktereigenschappen in een overzichtelijk model, met vier kwadranten die elk een bepaald type paard vertegenwoordigen. Op die manier kun je zelf analyseren met wat voor type

In de nieuwe studiepakketten wordt meer de nadruk gelegd op de psychologie van het paard

paard je te maken hebt en - eens je dit weet - de beste strategie gebruiken om het paard iets bij te leren en eventueel rustiger of moediger te maken. Zo zal het paard ook op zijn best presteren. Sommige paarden hebben in hun training nood aan structuur, anderen zijn snel vervuild en hebben juist nood aan afwisseling. Bepaalde paarden kun je het best motiveren met voedsel, terwijl dit bij een bang paard bijvoorbeeld helemaal geen effect zou hebben. Het lijkt abstract, maar dat valt in de praktijk mee. Wie het Parelli Horsenality profiel bekijkt op DVD zal menig 'aha-moment' beleven, of je nu nog maar pas met paarden bezig bent, of al jarenlange ervaring hebt. Duidelijk wordt in beeld gebracht wat nu juist het wezenlijke verschil uitmaakt qua trainingsaanpak. Of met andere woorden, waarom bepaalde mensen met 'elk' paard overweg kunnen om vervolgens het beste eruit te kunnen halen.

De kritiek

Wie succesvol is, mag zich gegarandeerd aan kritiek verwachten. Toegegeven, de zelfstudiepakketten van Parelli zijn niet goedkoop, maar je bent er jaren zoet mee... Elk paard is anders, elke situatie is anders, Parelli leert je om naar je paard te kijken en de juiste techniek toe te passen. En PNH-studenten krijgen 'savvy'. Savvy betekent dat je weet wat te doen op welk moment, zonder erover na te denken. Het wordt als het ware je tweede natuur. Eindeloos dezelfde oefeningen herhalen is vervelend en saai, zowel voor paard als voor mens. Precies daarom werd in de nieuwe zelfstudiepakketten meer de nadruk gelegd op de psychologie van het paard, op gebruik maken van obstakels, kortom, je eigen verbeelding gebruiken in plaats van klakkeloos te imiteren. ■

9 en 10 augustus

Natural Horsemanship Celebration 2008 met Pat en Linda Parelli in het NEC in Birmingham (GBr).

